

สุโขทัย ไม่ใช้ราชธานีแห่งแรก,
ไม่ปลดแอกเขมร, ไม่เป็นเจ้าของสังคมโลก

[ข้อมูลใหม่ จากกรมศิลปากร]

สุโขทัย ไม่ใช่ราชธานีแห่ง ไม่ปลดแอกเขมร, ไม่เป็นเจ้าของ [ข้อมูลใหม่ จากกรมศิลปากร]

สุวรรณภูมิ
ในอาเซียน

รายงานโดย **สุจิตต์ วงษ์เทศ**

สุโขทัยไม่ใช่ราชธานีแห่งแรกของไทย,
สุโขทัยไม่ปลดแอกเขมร - ไม่เป็นข้ามอญ
และขอม,

สุโขทัยไม่เป็นเจ้าของเครื่องสังคโลก เพราะ
เป็นสินค้าส่งออกซึ่งผลิตโดยรัฐอยุธยา ไม่ใช่
สมัยพ่อขุนรามคำแหง, สุโขทัยไม่มีอำนาจเหนือ
ดินแดนมลายู

ข้อมูลความรู้เหล่านี้เป็นที่รู้กันแคบๆ นานหลายสิบปีมาแล้วในหมู่นักวิชาการชั้นนำทั้งไทยและนานาชาติ รวมถึงนักโบราณคดีระดับสูง แต่ข้อมูลความรู้เหล่านี้ไม่เป็นที่รู้ทั่วไปในสาธารณะ รวมทั้งไม่เป็นที่รู้ทั่วกันของครูอาจารย์ในสถานศึกษาทุกระดับทั่วประเทศ ดังนั้นการเรียนการสอนยังยึดถือข้อมูลความรู้ตามตำราเก่าคร่ำครึคร่ำคร่า ซึ่งเป็นปฏิปักษ์ต่อความคิดสร้างสรรค์

กรมศิลปากร และ กระทรวงวัฒนธรรม ควรบอกความจริงอย่างเป็นทางการและต่อเนื่องสม่ำเสมอต่อสังคมไทยในข้อมูลใหม่เหล่านี้ เพื่อคนทั้งหลายรู้เท่าทันอย่างถ้วนหน้าและอย่างเสมอหน้า

กระทรวงศึกษาธิการ และ กระทรวงอุดมศึกษาฯ ควรมีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษรบอกข้อมูลใหม่นี้ถึงครูอาจารย์ทั่วประเทศ เพราะครูอาจารย์ส่วนมากตามไม่ทันข้อมูลความรู้ใหม่ และ “ไม่อ่านหนังสือ” ต้องรอคำสั่งจากหน่วยเหนือถึงจะกล้าปรับเปลี่ยน เพราะล้าพั้งตนเองไม่กล้าคิด กลัวผิดนโยบาย ต้องขึ้นอยู่กับ “นาย” เท่านั้น

ตำราเก่าคร่ำครึคร่ำคร่าบอกว่า “กรุงสุโขทัยเป็นราชธานีแห่งแรกของไทย” ถูกสถาปนาขึ้นด้วยแนวคิดชาตินิยม “คลั่งเชื้อชาติ” โดยคนชั้นนำไทยเมื่อศตวรรษที่แล้ว เพื่อปลุกใจให้คนรัก “ชาติไทย”

เพื่อคนทั้งหลายรู้เท่าทันอย่างถ่องแท้และอย่างเสมอหน้า

กระทรวงศึกษาธิการ และ กระทรวงอุดมศึกษา วัฒนธรรม เป็นลายลักษณ์อักษรบอกข้อมูลใหม่ไปถึงครูอาจารย์ทั่วประเทศ เพราะครูอาจารย์ส่วนมากตามไม่ทันข้อมูลความรู้ใหม่ และ “ไม่อ่านหนังสือ” ต้องรอคำสั่งจากหน่วยเหนือถึงจะกล้าปรับเปลี่ยน เพราะลำพังตนเองไม่กล้าคิด กลัวผิดนโยบาย ต้องขึ้นอยู่กับ “นาย” เท่านั้น

ตำราเก่าคร่ำครึคร่ำบอกว่า “**กรุงสุโขทัยเป็นราชธานีแห่งแรกของไทย**” ถูกสถาปนาขึ้นด้วยแนวคิดชาตินิยม “คลั่งเชื้อชาติ” โดยคนชั้นนำไทยเมื่อศตวรรษที่แล้ว เพื่อปลุกใจให้คนรัก “ชาติไทย” ที่เพิ่งสร้าง

แต่ประวัติศาสตร์ไม่มีหน้าที่ทำให้ใครรักชาติมากขึ้น หรือรักชาติน้อยลง (ตามที่นักวิชาการสากลกล่าวไว้นานแล้ว)

จึงเป็น “**ประวัติศาสตร์บาดหมาง สร้างบาดแผล**” เพราะวิปริตผิดพลาดคลาดเคลื่อนเนื่องจากไม่มีหลักฐานวิชาการ มานุษยวิทยา และโบราณคดีสนับสนุน มีแต่กระตุนความขัดแย้งรุนแรงต่อเพื่อนบ้าน โดยรอบตั้งแต่บัดนั้นสืบจนบัดนี้ยังไม่เลิกรา ส่งผลเสียหายมหาศาลทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ทั้งไทยและภาคพื้นอุษาคเนย์

สุโขทัยราชธานีแห่งแรก

ไม่มีอีกแล้วในหนังสือกรมศิลปากร

“สุโขทัยราชธานีแห่งแรกของไทยไม่มีในเล่มนี้” พิเศษ เจียจันทร์พงษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิของกรมศิลปากร บอกผู้ฟังว่าข้อความ “สุโขทัยราชธานีแห่งแรก” ไม่มีในหนังสือสุโขทัยเมืองพระร่วง เท่ากับจะหมายความว่า “สุโขทัยไม่ใช่ราชธานีแห่งแรก” แต่ไม่ได้บอกตรงๆ ในงานเปิดตัวหนังสือ **สุโขทัยเมืองพระร่วง** กรมศิลปากร พิมพ์ครั้งที่สอง (เพิ่งเสร็จเป็นเล่ม) ณ ห้องประชุมอาคารดำรงราชานุภาพ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร เมื่อตอนสายวันอาทิตย์ที่ 4 สิงหาคม 2562 ที่เพิ่งผ่านมา

“สุโขทัยราชธานีแห่งแรกของไทย” ยังถูกตัดออกไปไม่มีให้เห็นในงานอื่นๆ ของกรมศิลปากร ดังนี้

1. “สุโขทัยราชธานีแห่งแรกของไทย” ไม่มีให้เห็นอีกแล้ว ในงานนิทรรศการพิเศษของกรมศิลปากร เนื่องในวันอนุรักษ์มรดกไทย พุทธศักราช 2562

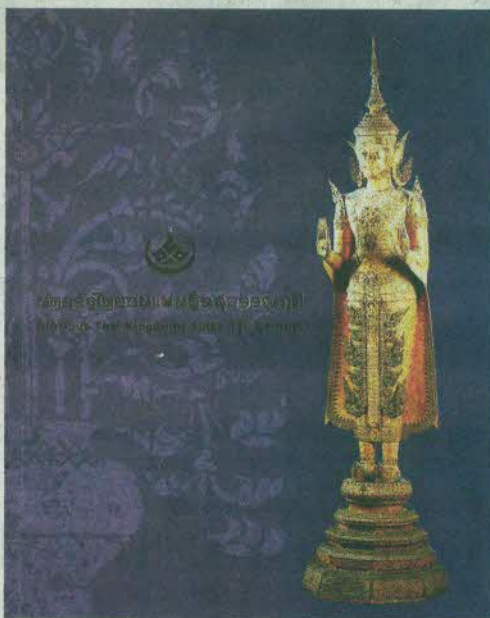

“สุโขทัย ราชธานีแห่งแรกของไทย” ไม่มีให้เห็นในนิทรรศการพิเศษของกรมศิลปากร พ.ศ.2562 ขณะนี้มีจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร

ศาลตาผาแดง เป็นชื่อท้องถิ่นเรียกขึ้นเองสมัยหลัง เพราะไม่รู้ชื่อจริง (ไม่พบชื่อจริงในจารึก) อายุพุทธศตวรรษที่ 17) อยู่ทางใต้ของนอกเมืองสุโขทัยสมัยแรก (ตรงวัดพระพายหลวง) ที่รัฐละโว้หนุมานสมัยหลัง (ตรงมีกำแพงสี่เหลี่ยม 3 ชั้น ที่เห็นทุกวันนี้) ศาลตาผาแดงอยู่ทางเหนือของในเมือง (ภาพจากกรมศิลปากร พิมพ์ครั้งที่สอง พ.ศ.2562)

2. “สุโขทัยราชธานีแห่งแรกของไทย” ไม่มีให้เห็นอีกแล้ว ในหนังสือเล่มล่าสุดของกรมศิลปากร ประกอบนิทรรศการพิเศษเรื่อง “นครรัฐไทยบนแผ่นดินสุวรรณภูมิ” ณ พระที่นั่งอิศราวินิจฉัย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม-25 ตุลาคม 2562

“สุโขทัย ราชธานีแห่งแรกของไทย” ไม่มีในหนังสือ **นครรัฐไทยบนแผ่นดินสุวรรณภูมิ** นิทรรศการพิเศษของกรมศิลปากร (ปกหน้าหนังสือประกอบนิทรรศการ กรมศิลปากร พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2562)

เมื่อ 4 ปีก่อน กรมศิลปากรพยายามหลีกเลี่ยงวลี “สุโขทัยราชธานีแห่งแรกของไทย” แต่ไปไม่สุด เพราะยังออกอาการเขื่องๆ อย่างคลุมเครือโดยใช้ข้อความว่า “**สุโขทัยเป็นอาณาจักรแรกที่ถือว่าเป็นอาณาจักรของคนไทย**” ในหนังสือ **ประวัติศาสตร์ชาติไทย** กรมศิลปากร พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2558 หน้า 76

[อาณาจักร เป็นคำแสดงความหมายเชิงพื้นที่อำนาจที่มีกว้างขวางเกินประมาณ เช่น อาณาจักรโรมัน เป็นต้น แต่สุโขทัยมีพื้นที่

อำนาจแคบๆ ระดับรัฐหรือนคร แต่ประวัติศาสตร์ไทย มัก “เวอร์” นั้นช่วงเวลาร่วมสมัยมีหลายรัฐ

รัฐหลวงพระบาง เป็นต้น] ครั้นถึงปี พ.ศ.2562 กรมศิลปากรเรียก “อาณาจักรแรกๆ” แต่เรียก “**รัฐบนแผ่นดินสุวรรณภูมิ**” กรมศิลปากรเท่ากับกลับคืนอยู่ในร่องในรอย

สิ่งมหัศจรรย์ทางวิชาการที่เยี่ยมของกรมศิลปากร สุโขทัยแห่งพงษ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิของกรมศิลปากร) ยอดทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี นักวิชาการในสถาบันการศึกษาทั้งสอง พ.ศ.2562)

ธาณีแห่งแรก, ป็นเจ้าของสังคมโลก กรรมศิลปาการ]

“การค้า” สร้างรัฐสุโขทัย

สุโขทัยเป็นรัฐที่เติบโตจากชุมชนบนเส้นทางการค้าข้ามภูมิภาคของดินแดนภายใน อันเป็นผลจากการค้าโลกเริ่มแรก (หลัง พ.ศ. 1000) และการค้าสำเภาจีน (หลัง พ.ศ. 1500)

รัฐละโว้หนุหลังสถาปนาเมืองสุโขทัย หลัง พ.ศ. 1700 “เพื่อเป็นศูนย์กลางรวบรวมสินค้าของป่าที่อยู่ลึกเข้าไปในดินแดนดิน ล้ำเสี่ยงส่งไปยังเมืองใหญ่ที่ลพบุรี กลายเป็นสินค้าส่งออก...” (สุโขทัยเมืองพระร่วง หน้า 23)

สุโขทัยไม่ปลดแอกเขมร

ไม่เป็นชีข้ามอญและขอม

เจ้านายรัฐละโว้ คือ ขอม เป็นเครือญาติผู้ใหญ่ใกล้ชิด เจ้านายอาณาจักรกัมพูชา คือ เขมร

ส่วนเจ้านายรัฐสุโขทัย เป็นเครือญาติทั้งรัฐละโว้กับอาณาจักรกัมพูชา มีหลักฐานในศิลาจารึกและลักษณะศิลปกรรมที่สุโขทัย

หลักฐานโบราณคดีอย่างนี้ เท่ากับสุโขทัยไม่ได้ปลดแอกจากเขมร และไม่ได้เป็นชีข้ามอญกับขอมตามที่บอกไว้ในตำราประวัติศาสตร์ไทยของทางการ เพราะขอมและเขมรหนุหลังเจ้านายรัฐสุโขทัย (ตามที่พบหลักฐาน)

การปลดแอกให้เป็นอิสระจากการตกเป็นชีข้าของอำนาจที่มีเหนือกว่า เป็นแนวคิดแบบอาณานิคมเรื่องเชื้อชาติ เพิ่งรับเข้ามาราว 100 ปีนี้เอง แต่ไม่มีจริงเมื่อ 800 ปีที่แล้ว

“พระร่วง” ไปเมืองจีน

คือ เจ้านครอินทร์ เมืองสุพรรณ

“ตำนานพระร่วงไปเมืองจีนนำช่างจีนมาทำเครื่องปั้นดินเผาเคลือบหรือเครื่องสังคโลก ที่เมืองสุโขทัย ที่ยังหากันอยู่ว่าจะหมายถึงกษัตริย์ของสุโขทัยพระองค์ใดนั้น ก็มีไข่อันไกล หากเป็นพระร่วงนครอินทร์ หรือสมเด็จพระนครินทราธิราช ก่อนเสด็จขึ้นเสวยราชย์ที่กรุงศรีอยุธยา”

พิเศษ เจียจันทร์พงษ์ เขียนบอกไว้ในหนังสือ สุโขทัยเมืองพระร่วง (หน้า 83)

“พระร่วงไปเมืองจีน” มีบอกในตำนาน พระร่วงองค์นี้หมายถึงเจ้านครอินทร์ เมืองสุพรรณภูมิ เสด็จไปเมืองจีน แล้วได้ช่างจีนทำเครื่องสังคโลกที่สุโขทัยและศรีสัชนาลัย

เจ้านครอินทร์ไปเมืองจีนมีเอกสารจีนบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และมีผู้รู้ภาษาจีนโบราณแปลเป็นภาษาไทย แล้วพิมพ์เผยแพร่ทั่วไปนานหลายปีแล้ว

เจ้านครอินทร์ เมืองสุพรรณ ถูกเรียกใน ตำนานว่า “พระร่วง” เพราะเจ้านครอินทร์เป็นเชื้อวงศ์สุโขทัยทางสายแม่ ซึ่งมีร่องรอยชวนให้เชื่อว่าแม่ของเจ้านครอินทร์เป็น “น้องหญิง” (น้องสาว) ของพญาสิทธิเทากับเจ้านครอินทร์เป็นเชื้อวงศ์สุโขทัยของ “พระร่วง”

“สังคโลก” ไม่ใช่สมัยพ่อขุนรามคำแหง

แต่เป็นสินค้าส่งออกของรัฐอยุธยา

เครื่องสังคโลก ผลิตจากแหล่งเตาเมืองสุโขทัยกับเมืองศรีสัชนาลัย โดยเจ้านครอินทร์ (เมืองสุพรรณ) รับเทคโนโลยีจากจีน แล้วหลังจากนั้นเป็นสินค้าส่งออกของกรุงศรีอยุธยา

ตนเองสมัยหลัง เพราะไม่รู้ชื่อจริง (ไม่พบชื่อจริงในจารึก) อายุราวหลัง พ.ศ.1600 (ประมาณ
เมืองสุโขทัยสมัยแรก (ตรงวัดพระพายหลวง) ที่รัฐละโว้หนุมหลัง ต่อมาสร้างใหม่เมืองสุโขทัย
เห็นทุกวันนี้) ศาลตาผาแดงอยู่ทางเหนือของในเมือง (ภาพจากหนังสือ **สุโขทัยเมืองพระร่วง**

ไม่มีให้เห็นอีกแล้ว ใน
ฉบับนิทรรศการพิเศษ
พระที่นั่งอิศราวินิจฉัย
วันที่ 25 กรกฎาคม-25

อำนาจแคๆ ระดับรัฐหรือนครรัฐเท่านั้น (ยังห่างชั้นคำว่าอาณาจักร)
แต่ประวัติศาสตร์ไทย มัก “เวอร์” เรียกอาณาจักรทุกแห่ง นอกจากนี้
นั้นช่วงเวลาร่วมสมัยมีหลายรัฐที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษากลาง ได้แก่
รัฐหลวงพระบาง เป็นต้น]

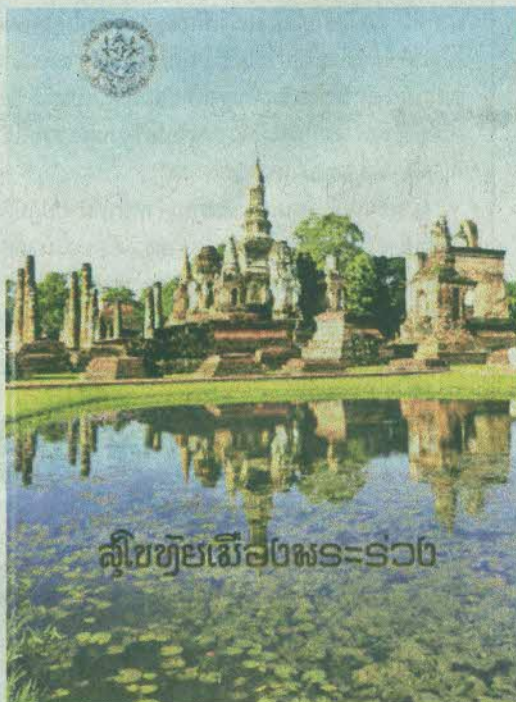
ครั้นถึงปี พ.ศ.2562 กรมศิลปากรไม่เรียกอีกแล้วว่าสุโขทัยเป็น
“อาณาจักรแรกๆ” แต่เรียก “รัฐสุโขทัย” (ในหนังสือ **นครรัฐไทยบน
แผ่นดินสุวรรณภูมิ** กรมศิลปากร พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2562 หน้า 39)
เท่าที่กลับคืนอยู่ในร่องรอยทางวิชาการสากล

ในหนังสือ **นครรัฐไทย**
กรมศิลปากร (ปกหน้า
พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2562)

หลักเฉียงวลี “สุโขทัย
จะยังออกอาการเชื่องๆ
เป็นอาณาจักรแรกที่
ประวัติศาสตร์ชาติ
หน้า 76

ตั้งพื้นที่อำนาจที่มีกว้าง
ต้น แต่สุโขทัยมีพื้นที่

**สิ่งมหัศจรรย์ทางวิชาการก้าวหน้าเป็นสากล พบในหนังสือดี
เยี่ยมของกรมศิลปากร สุโขทัยเมืองพระร่วง โดย พิเศษ เจียจันทร์
พงษ์** (ผู้ทรงคุณวุฒิของกรมศิลปากร) ผู้มีผลงานวิชาการเยี่ยม
ยอดทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีเป็นที่ยอมรับกว้างขวางจาก
นักวิชาการในสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ (กรมศิลปากร พิมพ์ครั้งที่
สอง พ.ศ.2562)

“สังคมโลก” ไม่ใช่มวยพ่อยขุนรามคำแหง

แต่เป็นสินค้าส่งออกของรัฐอยุธยา

เครื่องสังคโลก ผลิตจากแหล่งเตาเมืองสุโขทัยกับเมืองศรีสัชนาลัย
โดยเจ้านครอินทร์ (เมืองสุพรรณ) รับเทคโนโลยีจากจีน แล้วหลังจาก
นั้นเป็นสินค้าส่งออกของกรุงศรีอยุธยา

ดินเผาเคลือบ “สังคโลก” เทคโนโลยีจีน ที่เจ้านครอินทร์รับมา
ผลิตเป็นสินค้าส่งออกของรัฐอยุธยา มีเตาเผาอยู่นอกเมืองสุโขทัยด้าน
ทิศเหนือ และที่เมืองศรีสัชนาลัย (ซ้าย) มังกร เครื่องประดับหลังคา
โบสถ์วิหาร (ขวา) จาน ภาชนะใส่อาหารในพิธีกรรม (ภาพจากหนังสือ
สุโขทัยเมืองพระร่วง พ.ศ.2562 หน้า 61)

มีหลักฐานการกำหนดอายุด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ และศึกษาเปรียบ
เทียบ มีสรุปโดยกรมศิลปากร ดังนี้

“จากการศึกษาเปรียบเทียบโบราณวัตถุ และหลักฐานประเภทจารึก
โดยเฉพาะหลักฐานจากแหล่งเรือจม มีหลักฐานส่วนใหญ่สอดคล้องกับ
การส่งออกเครื่องสังคโลกสุโขทัย ทั้งจากแหล่งเตาทุเรียงเมืองสุโขทัย
และแหล่งเตาบ้านเกาะน้อย บ้านป่ายาง ศรีสัชนาลัย กำหนดอายุ
ระหว่าง พ.ศ.1953-2123 ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 3
(ไสลือไท) พระมหาธรรมราชาที่ 4 (บรมปาล) แห่งกรุงสุโขทัย และ
รัชสมัยตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าสามพระยา สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ จนถึง
รัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 แห่งกรุงศรีอยุธยา ซึ่งเป็นช่วงที่กรุง
สุโขทัยตกอยู่ภายใต้อำนาจการเมืองการปกครองของกรุงศรีอยุธยา”

[จากหนังสือ **นครรัฐไทยบนแผ่นดินสุวรรณภูมิ** กรมศิลปากร
พิมพ์ครั้งแรก 2562 หน้า 52]

สุโขทัยไม่มีอำนาจเหนือดินแดนมลายู

ประวัติศาสตร์กรุงสุโขทัย ถูกเลกสรรปั้นแต่งเพื่อรับ
ใช้การเมืองของคนชั้นนำ แล้วทำให้ “**มากจนเกินความ
จริง**” มีในหนังสือที่กรมศิลปากร พิมพ์ใหม่ (พ.ศ.2562) ชื่อ
สุโขทัยเมืองพระร่วง ของ พิเศษ เจียจันทร์พงษ์

“การเป็นกษัตริย์นักรบของพ่อขุนรามคำแหง ทำให้เกิด
การตีความทางประวัติศาสตร์ถึงอาณาเขตการปกครอง
ของแคว้นสุโขทัยออกไปกว้างไกลอย่างมาก **มากจนเกิน
ความจริง** เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสภาพการณ์ทาง
สังคมการเมืองการปกครองของแคว้นสุโขทัยสมัยนั้น”
[หน้า 30]

แต่ในความเป็นจริง พิเศษ เจียจันทร์พงษ์ บอกว่า
จารึกสุโขทัยหลักที่ 1 เป็นหลักฐานแสดง “เครือข่าย
ความสัมพันธ์ของสุโขทัยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงที่มีต่อ
บ้านเมืองรอบด้าน” เช่น ทิศใต้มีความสัมพันธ์กับดินแดน
สุพรรณภูมิ ถึงนครศรีธรรมราช

ไม่ใช่ว่าการแผ่อำนาจลงไปของสุโขทัย